Március-Böjtmás hava – Tavaszelő – Kikelet hava

Március a meteorológiai évszakváltások szerint az első tavaszi hónap. Ősi magyar nevén Kikelet hava, de a népi kalendáriumban pedig Böjtmás havaként említik. Az elnevezés arra utal, hogy március a böjt második hónapja.

A tavasz első hónapjáról azt mondják: „Ha böjtmás hava száraz, Szent György hava nedves”, azaz esős áprilist jelez a csapadék nélküli március. S rámutat az egész esztendőre, a néphit szerint amennyi köd van márciusban, annyi lesz a zápor is.

Nevét Marsról, a háború római istenéről kapta.

Március 12.: Gergely napja.

A naphoz kapcsolódó legismertebb népszokás a gergelyjárás. Ezen a napon emlékeztek I. Gergely pápára, az iskolák patrónusára. Vidám jelmezes felvonulással, köszöntők éneklésével és dramatikus játékokkal emlékeztek Gergely pápára, bemutatták az iskolai életet, az új tanulókat iskolába hívogatták, kosarukba pedig adományokat gyűjtöttek.

Március 15.: Nemzeti Ünnep:

Az 1848-49-es magyar forradalom és szabadságharc ünnepe, a Magyar Sajtó napja. Ezen a napon a magyar szabadságharc kezdetét ünnepeljük. Március 15. jelképpé vált. Nemzetünk szabadságszeretetét, szabadság utáni vágyát fejezi ki. Március 15-én minden megemlékező kokárdát tűz a ruhájára. Március 15.-hez kapcsolódik még egy fontos esemény hazánkban. A **Kossuth-díj**ak átadása. A Kossuth Lajosról elnevezett díjat 1948-ban alapították, az 1848-49-es forradalom és szabadságharc 100. évfordulója alkalmából.

Napjainkban kulturális, és művészeti alkotó tevékenységért lehet kiérdemelni. A köztársasági elnök adományozza általában a miniszterelnök előterjesztése alapján.

Március 18.,19.,21.-

Sándor-József-Benedek napja.

A néphit úgy tartja, hogy ezek a napok vetnek véget a hosszú, hideg télnek és ekkor veszi kezdetét a termékeny tavasz. **Sándor -** Ha e napon szivárványt látnak az emberek és ennek széles sárga sávja volt, az jó búzatermést ígért. Engedje az Isten, hogy sok Sándor napját megérjünk erőben, egészségben.

József - A hagyomány szerint ezen a napon megszólalnak a madarak, mert „Szent József kiosztotta nekik a sípot”. Ezen a napon érkeznek a fecskék, s ilyenkor mondogatják a gyermekek: Fecskét látok, szeplőt hányok. József napja a méhek kieresztésének is ideje.

Benedek - Hogyha ezen a napon dörög az ég, akkor negyven napig szárazság következik.

Március 21. - A költészet világnapja

Bevezetését a marokkói kormányzat kezdeményezte 1998-ban az ENSZ Nevelésügyi, Tudományos és Kulturális Szervezeténél.

Naima Tabet, a marokkói oktatási, kulturális és tudományos nemzeti bizottság főtitkára vetette fel 1998-ban egy UNESCO-hoz intézett levelében a nemzetközi költészeti nap kijelölését. 1999. november 18-án az UNESCO közgyűlésének 30. ülésszaka március 21-ét, az északi félteke tavaszának első napját nyilvánította - „A költészet világnapjává”. Melyet minden ország a saját eszközeivel, ünnepelhet meg.

Március 25. - Gyümölcsoltó Boldogasszony napja

Gyümölcsoltó Boldogasszony, a legszélesebb értelemben vett termékenység ünnepe.

Keresztény ünnep, de a gyökerei igen messzire nyúlnak. Ősi hitvilágunkban tetten érhető az Istenanya, akinek neve Boldogasszony.

Március híres szülöttei:

Március 3. Bátorfi Csilla asztaliteniszező (1969)

A legeredményesebb magyar asztaliteniszezők közé tartozik, 20 évig volt a világ élvonalában. 12 évet töltött a Bundesligában, a Langweid csapatánál, ahol utcát is elneveztek róla. Az aktív versenyzés befejeztével Olaszországban edzősködik.

Március 4. Hunyady Emese gyorskorcsolyázó (sz. 1966)

Hat egymást követő olimpián versenyzett. Európa és világbajnokságokon három bronz, három ezüst és három aranyérmet szerzett.

Március 5. Lehel Mária festőművész (1889–1972)

A posztimpresszionizmus egyik jelentős képviselője 1906 és 1914 között Nagybányán, később Párizsban tanult. 1911-ben a Nyolcak kiállításának egyik résztvevője volt. 1924-ben Párizsba költözött, de többször hazalátogatott, 1946-tól véglegesen

Olaszországban telepedett le. Nyolcvanadik születésnapja tiszteletére 1969-ben gyűjteményes kiállítása volt Budapesten a Kulturális Kapcsolatok Intézete és a Magyarok Világszövetsége rendezésében.

Március 5. Herencsár Viktória cimbalomművész, egyetemi tanár (sz. 1953)

A cimbalom virtuóza Budapesten született, négyéves korában ismerkedett meg a hangszerrel. 1974-ben kitüntetéssel végezte el a Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskolát. Beutazta a világot, repertoárja a klasszikus zenétől a népzenéig terjed. Adott szólóesteket és játszott nagy szimfonikus zenekarokkal, meghívták a világ valamennyi híres pódiumára. 2011-ben a Besztercebányai Művészeti Akadémián megszerezte a művészetek doktora címet.

Többek között az **Inter-Lyra-díj, a Magyar Köztársaság Arany Érdemkeresztje, a Magyar Kultúra Lovagja** kitüntetés birtokosa.

Március 12. Kiss Manyi színész (1911–1971)

A magyar színészet egyik legszínesebb, legsokoldalúbb művésze. Bilicsi Tivadar így emlékezett rá: "Kiss Manyi született komédiás volt, a szó nemes értelmében. De a komikumán keresztül helyenként olyan elementáris erővel tört át tragikai tehetsége, hogy egyik pillanatról a másikra némult el a nevetés, helyet adva a drámai hatásnak. Valami rejtélyes magnetizmus sugárzott a lényéből, ami vonzotta az embereket, férfiakat, nőket egyaránt. Mindenki, aki a közelébe jutott, pillanatok alatt a bűvkörébe került, a barátja, de legalábbis a bámulója lett. „

Március 17. Kolonits Ilona filmrendező (1922–2002)

Az első magyar női filmrendezők egyike fiatalkorában az Elzett gyárban dolgozott lakatosként, József Attila ismeretségi körébe tartozott.

Számtalan dokumentumfilmet és riportot rendezett. Munkái több nemzetközi és hazai filmfesztiválon nyertek díjakat. Kitüntetései: Balázs Béla díj, SZOT díj, Érdemes Művész, Kiváló Művész.

Március 29. Csapody Vera tanár, illusztrátor

(1890–1985)

1913-ban az első nők között volt, akik a Pázmány Péter Tudományegyetem matematika-fizika szakán diplomát szereztek. Az egyetem elvégzése után a Sacre Coeur Sophianum katolikus leánygimnázium tanára, majd igazgatója.

A szegedi tudományegyetemen 1932-ben *Mediterrán elemek a magyar flórában* című dolgozatával doktori fokozatot szerzett. 1949-től a Természettudományi Múzeum Növénytárának tudományos főmunkatársa lett. 1922-ben látta meg növényekről készített vízfestményeit Jávorka Sándor, aki éppen *A magyar flóra* című könyvén dolgozott. A találkozásból élethosszig tartó együttműködés lett. Munkája: Jávorka Sándor-Csapody Vera: *A magyar flóra képekben*.

2022. március színes világa Irénke néni